

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1463.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на р. вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

ПОБІДА БОЄВИХ ПРОВІДНИКІВ МАЙНЕРІВ В НОВІЙ СКОШІТ.

Ні Беско, ні Луїс, ні роскочники від Одної Великої Юнії не змогли розбити єдності організованих майнерів 26. дистрикту (в Новій Скошії). Вони славно відержали на своїй позиції і не здали її.

Перед Беско і збройною силою, яку державна влада післала цій компанії на допомогу під час останнього страйку ставших робітників і майнерів, майнери відступили організовано. На провокації Луїса, архиреакційного президента Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, котрий позбавив 26. дистрикт автономії та настановив своїх пахоликів урядниками, майнери теж не подалися. Прибули роскочники з Одної Великої Юнії, закликали до відривання 26. дистрикту від загальної майнерської організації — і тих не послухали. Слухали тільки своїх розумних, випробуваних боєвих провідників, Комуністичної Партії і Червоного Профінтерну та руководилися своїм досвідом з минулого.

Так зберегли вони свою єдність і цілість організації, на злобу всім ворогам і фальшивим приятелям. Луїс визнає себе побитим і повернув автономію 26. дистрикту, наказуючи не вибирати до нової еگزективної членів старої еگزективи, яку він усунув, коли відобраз дистриктові автономію. Майнери, зібрані на спеціальній конвенції, їх не вибирали але вибрали їхніх товаришів: Ніла Меклава, на президента, Джова Нірінга, на заступника президента, Алекса Меккея, на секретаря-скарбника. Всі три вони відомі боєвики і користуються великим довірям у майнерів. Це тимчасова еگزектива, а на наступний місяць виберуть таких-же самих своїх провідників на стало. Так поступають свідомі організовані робітники.

Вороги організованих майнерів 26. дистрикту зі злоби скаженіють. Ім неважко ця майнерська єдність, дисциплінованість і послідовність. Вони з гадючою люстю продовжують старання, щоб розбити організовану силу майнерів. Особливо вперто працюють роскочники прислані від О.В.Ю., хоч знають, що користі з росколу майнерської організації їм на довго не було-б. Але в цьому їмне замилування: розбити її значить. Будувати робітничу організацію вони не вміють. Руїнувати її вміють, що й роблять, на жаль, під гарним і многазвучним іменем Одної Великої Юнії.

Майнери, стережіться цих лукавих приятелів так-же само, як і найбільших своїх ворогів. Бережіть своєї єдності і організації, бо вони однієї є жерелом вашої сили, якої потребуєте для наближаючої нової боротьби з Беско. Ідіть далше за провідом своїх випробуваних славіх борців-провідників і за вказівками Комуністичної Партії та Червоного Інтернаціоналу Професіональних Союзів. Не випускайте й на далше з своїх рук боевого червоного прапора, відкритого славою в ваших боях в минулому.

ДО БОРОТЬБИ ПРОТИ ДЕПОРТАЦІЙ.

Депортація, це один із способів капіталістичної влади, найчастіше живаних, головно в Злучених Державах та Канаді, проти робітників, активних в робітничому русі. Коли робітник не є горожаном цієї країни, а стане членом робітничої організації і бере живучу участь в робітничому русі, то він завжди наражений на небезпечку депортації, особливо-ж, коли виявить, що він комуніст, або й має інші радикальні переконання. Іміграційні закони Злучених Держав та Канади писані в такому загальному зміслі, що їх можна вигинати і застосовувати до всяких випадків. В Канаді ухвалено в 1919 році, під час генерального страйку у Вінніпегу, навіть такий доповняючий закон, на основі якого можна депортувати і прибувущих сюди горожан Великої Британії. Ухвалено цей закон іменом того, щоб мати право депортувати провідників того генерального страйку, котрі, за кількома винятками, всі були уроженцями Великої Британії.

В конституції Зауч. Держав сказано, що "ніякого закону ex-post-facto не можна ухвалювати, що карає-би за заборонені ним вчинки, dokonані перед заведенням такого закону", а проте конгрес в 1920 році ухвалив такий (ex-post-facto) закон, на основі якого можуть чужинця депортувати за вчинки, означені в тим законі, поповнені ним перед тим, як той закон увійшов в силу. І той закон, після того, як його розбирали по всіх судових інстанціях, зівстав визнаний найвищим судом (супрім кортом, в якому розглядав його найвищий суддя Вільям Тефт), як зовсім конститутційний, бо на думку найвищого суду, конституція і закони Зауч. Держав не відносяться до чужинців.

Звичайно депортують не капіталістів, а робітників. Зараз по скінченню світової різни, як почалася велика нагнітка на "нервоних", зі Зауч. Держав і Канади депортовано сотками робітників, що брали участь в комуністичному русі, або належали до радикальних робітничих організації. Депортація не припиняється й инні.

В Канаді зараз маємо два випадки, на які організоване робітництво звернуло свою увагу. В Ванкувер арештовано Сема Скарлета, організатора Індустріальних Робітників Світа (I. W. W.) і іміграційний уряд вирішив був депортувати його. Тільки завдяки енергійній кампанії організованих робітників, так міста Ванкуверу як і інших місцевостей, домініальне правительство дало приказ розпорядження депортації скасувати.

В Новій Скошії арештовано Бена Лежера, організатора Одної Великої Юнії, котрого іміграційний уряд хоче депортувати до Зауч. Держав на цій основі, що він був вже раз арештований в Лоренс, Мес. і через те є "морально нетерпимий". Це тільки претекст, а на ділі арештовано його за організування робітників в сталінських Беско (Бритіш Емпайр Стіа Ко.).

Не зважаючи на те, що той самий Лежер провадив в Новій Скошії теж дуже шкідливу роботу між організованими майнерами, намагаючись намовити їх до сецесії і розбиття їхньої організації, не зважаючи й на подлі напади і низькі клевети Лежера, Росса і їхньої вінніпегської газети "Вон Биг Юніон Бюджеті" проти Комуністичної Партії і комуністів, комуністи перші стали в обороні Лежера і почали кампанію проти його депортації. Комуністи розуміють, що тут не розколотися за саму особу Лежера, а є це атак на робітничого організатора, на право робітників до організування. Хто-б той робітничий організатор не був, то комуністи завжди зивають муть організованих робітників стати в його обороні. Потреба єдності всіх організованих робітників в такій справі не зрозуміла тільки таким заводовим деструктивістам, як спілці від "Вон Биг Юніон Бюджетину", котрі навіть арештування Лежера використовують на ширення поріжнення і деморалізації між організованими робітниками, закидаючи, між иншим, що то комуністи відповідалині за це арештування.

Не зважаючи на таке провокаційне поступовання лідерів О.В.Ю., всі свідомі організовані робітники повинні взяти участь в кампанії проти депортації Лежера. На мітінгах трейд-юніонів, на місцях праці і при всякій нагоді робітники не зважаючи на різниці в своїх поглядах, повинні підняти цю справу і запроестували проти цього протиробітничого, переслідування капіталістичною владою. При цій нагоді треба вказувати всім робітникам на цей примір, як то державна влада служить інтересам капіталістів та на потребу об'єднаного робітничого фронту, до якого закликає Комуністична Партія Канади. Тільки злученими силами працюючі зможуть успішно боротися проти свого класового ворога.

ВСІ РАЗОМ НА ДОПОМОГУ НАШІЙ ПРЕСІ.

До всіх Відділів і членств Роб. Запозомогого Товариства.

Товариші!

Два важні обовязки спадують на Відділи і членство нашої організації в місяці листопада: 1. в другу річницю основана Робітничого Запозомогого Товариства подати за приєднання нашої організації як найбільше нових членів і 2. дати всю можливу допомогу нашої пресі "Українським Робітничим Вістям" і "Робітничі".

Головний Заряд закликає всі Відділи і членство Робітничого Запозомогого Товариства докласти всіх старань, щоб цю другу річницю нашої організації зробити памятною збільшенням нашого членства і щонайменше вдвоє і зібранням як найбільше переддлат та пресового фонду для нашого часопису і журналу. Кампанія за приєднання нових членів до Р.З.Т. зовсім не перешкадливим передминулому числі "Українським Робітничим Вістям". Всі члени і членкині Робітничого Запозомогого Товариства мають взяти участь в визначеній таким пресовим комітетом праці в листопаді, а головню занятися зібранням переддлат та пресового фонду на листи, які будуть розіслані до всіх наших організації.

Допоможіть збільшити число читачів "Українських Робітничих Вістей" і "Робітничі", а збільшимо й число членів нашої організації. Наша преса навчить своїх читачів, що вони повинні належати до Р.З.Т. Зміцніть силу нашої преси, а зміцнимо й силу і значення нашої організації. То-ж до діла, Товариші і Товаришкі! Нехай живуть "Українські Робітничі Вісті" і "Робітничі"! Нехай живе Робітниче Запозомогого Товариство!

Тому не треба хіба багато говорити про наш обовязок супроти "Укр. Роб. Вістей" і "Робітничі" в місяці листопада. Головний Заряд поручає кожному Відділові Робітничого Запозомогого Товариства негайно вибрати своїх представників до пресового комітету для листопадової кампанії там, де є більше наших організації і такий комітет встановлюється спільний. Де-ж є тільки Відділ Р.З.Т., там сам Відділ має такий комітет вибрати і він має працювати після плану, що був вже начеркнений в передминулому числі "Українським Робітничим Вістям". Всі члени і членкині Робітничого Запозомогого Товариства мають взяти участь в визначеній таким пресовим комітетом праці в листопаді, а головню занятися зібранням переддлат та пресового фонду на листи, які будуть розіслані до всіх наших організації.

Допоможіть збільшити число читачів "Українських Робітничих Вістей" і "Робітничі", а збільшимо й число членів нашої організації. Наша преса навчить своїх читачів, що вони повинні належати до Р.З.Т. Зміцніть силу нашої преси, а зміцнимо й силу і значення нашої організації.

То-ж до діла, Товариші і Товаришкі! Нехай живуть "Українські Робітничі Вісті" і "Робітничі"! Нехай живе Робітниче Запозомогого Товариство!

З Головним Зарядом Роб. Запом. Товариства, М. Попович, О. Холіцький, голова, секретар.

ТРАГЕДІЯ МАРОКО.

З двох протилежних боків Старого Світу зайнялась червоною пожежа повстань пригноблених народів супроти білих "цивілізаторів". Біля Тихого океану в Китаї, з Сун-Ят-Сеном на чолі, і біля Атлантичного океану в Мароко, на чолі з Абд-Ель-Керимом, з'організував мусулманські гірські племена в несприятливих твердязнях еспанського Рифу. Повстання почалося ще в році 1921-му. Тоді повстанці розбили в щент еспанську армію генерала Сільвестра і сам генерал був забитий, чи сам себе убив.

Еспанські газети доносили, що ніби-то Франція таємно підтримувала Абд-Ель-Керима, щоб викинути Еспанців з Мароко, передати Танжир мароканському султанові і через нього самій зоволодіти Танжиром. Заміри Франції на Танжир і на все Мароко, як на базу панування в Середземному

морі, на базу супроти англійського Гібральтару, всім відомі. Відомо також, що Англія завжди в Мароко підтримувала слабу Еспанію супроти мугульської Франції, особливо берег, протилежний Гібральтарові, Англія ні за що не хоче передавати Франції. Взагалі Англія дивиться на мароканську справу з точки зору свого панування в Гібральтарській протрі і безпечності свого шляху до Індії. Танжир забезпечує там Гібральтарську фортецю. Отже політика Англії полягає в тому, що Англія, приятель і союзник Франції, підтримувала Францію в Мароко супроти німецького грізного імперіалізму і в той же час підписала таємну угоду з Еспанією супроти Франції в мароканській справі.

Повідомлення еспанських газет, що ніби-то повстанці Абд-Ель-Керима підтримувала в 1921 році Франція, може бу-

3 міжнародного робітничого руху

МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС РІЛНИХ РОБІТНИКІВ.

У Берліні відбувся при кінці минулого місяця третій конгрес міжнародної Федерації сільсько-господарських робітників. В конгресі брали участь делегації Данії, Німеччини, Голландії, Англії, Польщі й Чехословащини. Делегації Богдариї та С.Р.С.Р. на конгрес не допущено. Найбільшу увагу конгрес присвятив справі робочого часу сільсько-господарських робітників. Ухвалено між иншим резолюцію, яка визначила "принципову" потребу боротьби за 8-годинний робочий день, припускає проте можливість збільшення його, зважаючи на особливі господарські умови різних країн та підсоння. Далі в дебатах виникло питання про вступ до федерації організації С.Р.С.Р., при чому конгрес вирішив, що це буде можливо тільки тоді, коли Амстердамський Інтернаціонал профспілок зміцнить своє відношення до радянських профспілок.

СТРАЙК ГІРНЯКІВ У БЕЛЬГІЙ ПРОВОДЖУЄТЬСЯ.

Страйкері - гірняки Борнажу, в Бельгії, енергійно відкаляють спроби реформістських керівників профспілок закінчити страйк. Збори гірняків ухваляють резолюцію, що вимагає негайного скликання надзвичайного конгресу з метою оголосити загальний

страйк. З свого боку, федерація лицарів праці закликає гірняків до загального страйку. Тільки "Пенеаб" все ще обстоює ліквідацію конфлікту шляхом третейського розгляду.

ДОПОМОГА БЕЛЬГІЙСКИМ СТРАЙКЕРАМ.

Міжробдопомога почала кампанію допомоги бельгійським страйкерам - гірнякам у Борнажі, внаслідкувавши перші 300 доларів, щоб закупити продуктів. Профінтерн призначив 1,000 доларів на допомогу бельгійським робітникам.

ВИМОГИ УНІТАРНОЇ КОНФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

Комітет Унітарної Федерації Праці, що засідав при кінці минулого місяця в Парижі, похвалив доклад скарбника, в якому зазначається, що число членів у цьому році виносить 480,000.

Комітет ухвалив резолюцію з домаганням оголошення негайної загальної амнестії. В справі визиску чужоземної робочої сили в Франції, комітет вирішив вжити заходів, щоб попередити чужоземних робітників проти шахрайства з боку агентів, що вербують чужоземну робочу силу. Рада постановила боротися проти здійснення плану Доса та продовжувати кампанію за підвищення платні службовцям.

РЕФОРМІСТИ САБОТУЮТЬ ЄДНІСТЬ ПРОФРУХУ.

Комітет реформістської Конфедерації Праці у відповідь на пропозицію комітету Унітарної Конфедерації Праці вирішив заслухати доклад його представника в справі єдності професійного руху.

Доклад унітаристів заслухано з пильною увагою. Після докладу в комітеті реформістів виникли жваві дискусії. Під впливом секретаря Генеральної Конфедерації Праці, Жуо, комітет постановив додержуватися рішень паризького конгресу Генеральної Конфедерації. Ці рішення, як відомо, передбачають відмову від спільної роботи з професійними організаціями, що не належать до Генеральної Конфедерації Праці.

Комітет вирішив також, щоб справу що до відновлення єдності профруху вирішив майбутній конгрес Генеральної Конфедерації, що відбудеться через рік.

ЗАГАЛЬНО - ГОЛАНДСЬКИЙ СТРАЙК ГІРНЯКІВ.

БЕРЛІН, 23. вересня. — Конфлікт між вуглекопами і власниками копалинь в Лімбургському окрузі, в Голандії, зростає в загально-голандський страйк гірняків. Боючись виступів з боку страйкерів, крамарі деяких гірничих округів ухвалили матеріально доплатити страйкерам і постачати їм хліб по собівартості.

В КРАЇНІ НЕВОЛИ І СЛІЗ.

ГОЛОС РОЗПУКИ І АДВОКАТ-ПАТРИОТ.

Луцька, написанськонфискована одноділківка "Праці", що виїшла замість забороненої газети "Голосу Праці", містить листа, якого одержала з Галичини, з села Гаушова, пов. Городенка. Лист звучить:

Шановна Редакціє! Повідомляю Вас, що дня 15. червня арештовано в селі Гаушові Михайла Муляка, Івана Рєгуша, Остафія, Дмитра Будзяка Матвія, Івана Бойка Дмитра і Николу Будзіньського. Всі арештовані сидять доси в коломиїській в'язниці. 30. серпня доручено їм акт обжаловання, в якому зазначається ім державну зраду за те, що читали часописи "Землю і Волю" і "Вперед". Жінки арештованих поїхали зараз в Коломию, пішли до адвоката дора Чайківського та простили його, щоб обьяв оборону їх чоловіків. Др. Чайківський заявив, що зібрався до оборони тільки тоді, як жінки всіх обжалованих зложуть по 20 доларів від кожного обжалованого. Нешасні жінки не мають звідки взяти стільки грошей, бо всі вони малоземельні або зовсім безземельні. З тої причини всі вони звертаються до Вас з просьбою о пораді, як їм поступити,

чи випродати все, що лиш мають, щоб заплатити адвокатові та не звертати уваги на те, що лишуться разом з дрібними дітьми голі, босі й голоді, чи нехай пропадають в тюрмі їх чоловіки й батьки. Подаруйте, бо ми на краю розпуки.

ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ ОДИН ЗА ДРУГИМ.

У Львові відбуваються політичні процеси один за другим. Скоро лише скінчився наглий процес над Штейгером за замах на президента Войцеховського, почався процес Селезінки. За процесом Селезінки; почався процес над малолітніми дітьми, в більшості гімназістами, яких обвинувачують за приналежність до Союзу Молоді при Комуністичній Партії Західної України.

Який політичний процес відбувається після цього — не відомо. На черзі є їх кілька.

ФРАНЦУЗЬКІ КАПІТАЛІСТИ ОЗБРОЮЮТЬ ПОЛЬЩУ.

Польський військовий корабель "Варта", навантажений перепроданою Францією Польщі морською та військовою амуніцією, відплив з Тулону до Данцігу.

ЯК ПОЛЬСЬКИЙ СУД УВІЛЬНИВ СЕЛЕЗІНКУ.

В другій половині вересня відбувся у Львові суд над повернувшим з Відня до Галичини Петрушевичем міністром др. Селезінкою, якого засуджено на 2 роки тюрми, але зараз таки увільнено.

Прибувши до Галичини після 14. марта 1923 року, Селезінка покійно сам явився до польського саїдного суду. На суді він і його оборона грали покаянних бланків. Головний заклад Селезінки був, що він в 1922 році підписав проти-виборчу відозву. Селезінка саїзно боронився перед шляхетським судом тим, що він підписав відозву не читачкою, за чим, розуміється, дуже жалув.

Такі то Петрушевичі міністри. Признаються, що навіть свої відозви підписували не читачкою. Вони левно і всі свої закони видавали, коли були при владі, не читачкою.

Взагалі суд над Селезінкою, як лише "Новий Час", був комедією, бо і Селезінка був левольний до "Речинисполітей" і прокуратор Гітлер і польський суддя були дуже ласкаві до Селезінки.

Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

ти — правдиві, але в 1924 році бачимо, що повстання перешло на територію французького Мароко. Газети говорять про заворушення і в французькому Мароко, що там теж почалися бої, і що генеральний французький резидент у Мароко, як лише "Юманіте" жадаєв підмоги.

Найбільш турбує буржуазну пресу те, що повстанці добре з'організовані, що "дикі" племена добре дисципліновані, що вони не вирізняють мирних європейців, а поводяться з ними гуманно. Це вже не фантазична релігійна різня, а організований національно-революційний рух за державну незалежність. Отже зрозуміло, що пропозиція еспанської дирекції Мароко — мароканському султанові в Танжирі повстанцями відхилляється. Султанські повстанці не вірять, знаючи його за лаялку, що танцює під еспанську музику. Звільнену від чужоземної влади територію повстанці не хочуть нікому віддати. Бої про-

довжуються і поширюються на французьке Мароко. Чи в силах буде Абд-Ель-Керим викинути з Мароко чужоземну владу — покаже будучина. Але слід сподіватись, що коли шаста буде цілком на боці повстанців, так напевне це не вподобається зараз неутраляній Англії, бо така перемога буде яскравим і привабливим гаслом до визвольної революції на всім Чорнім Континенті, що на половину належить до Англії. Ми-ж знаємо, що ще в 1920 році в Акрі зібрався конгрес негритянської інтелігенції всіх англійських колоній західної Африки. Конгрес назвав себе "Національним Конгресом Британської Західної Африки" і вимагав прав для участі в виборах до парламенту для всіх тубильців. Делегація від конгресу була в Лондоні, зверталась до Ліги Націй, словом, було випробувано парламентарний шлях, але без потрібних успіхів. Після цього, почалися заворушення, цілий 1921 рік пройшов неспокійно в усіх ко-

лоніях британської західної Африки, а в області Ашанти діло дійшло до озброєних боїв з англійською поліцією. Безперечно, успіхи революції в Мароко загрожують новими повстанцями Негрів супроти Англії.

В цих повстаннях буржуазні газети часом обвинувачують "большевістів". Це "обвинувачення" можна прийняти тільки в такій формі: очевидно, гасла III. Інтернаціоналу про вільне національне самоозначення стають відомими все ширшим і ширшим колам пригноблених колоніальних народів Азії і Африки; і зливаються в єдине гасло для всіх країн землі: "пригноблені народи і пролетарі всіх країн єднались супроти інтервентів".

Тільки це гасло врятує все-світ від нового жорстокого бойовища живих напалників, що вже западали гноту з обох боків земської кулі.

Василь Мазуренко.